

Een publicatie van het ministerie van Landbouw, Veeteelt & Visserij

AGRO INFO

Beste lezers,

Het kon niet anders. Vanwege hoge drukkosten zal ons bulletin voortaan online gepubliceerd worden en wij hopen hiermee ook een breder publiek te kunnen bereiken. Ons hoofdgebouw is geverfd in een frisse groene kleur en vanaf nu hebben wij dus een andere foto die als logo zal dienen van ons bulletin. Op 16 mei heeft drs. Rabindre Parmessar zijn intrede gedaan om de scepter te zwaaien op het ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij. De minister is door het personeel warm onthaald en heeft hij kennis gemaakt met het personeel van de verschillende onderdirectoraten. Hij noemt het een mooie, grote en dankbare uitdaging. Alle drie sectoren hebben hun diversiteiten en zijn uitgestrekt. Gekeken wordt naar de prioriteiten, zodat een plan van aanpak kan worden opgezet. Er zal gewerkt worden met de bestaande middelen en de creativiteit van een ieder. Het project Rehabilitatie Pompgemaal Wageningen is één van de eerste zaken dat zijn aandacht heeft. Inmiddels heeft de minister veldbezoeken afgelegd aan verschillende gebieden en zijn er al acties ondernomen om een aantal problemen aan te pakken.

Aan de Agrobeurs die van 1 t/m 4 mei is gehouden, hebben verschillende medewerkers van ons ministerie, hun bijdrage geleverd. Vanuit de bezoekers en de stakeholders is vernomen dat de beurs wederom een succes genoemd mag worden. In de afgelopen periode zijn er ook trainingen gehouden ten behoeve van de pluimvee. De Training of Trainers in cassave aan landbouwvoorlichters is op woensdag 23 mei 2019 afgesloten. Twintig cursisten hebben met trots hun certificaat in ontvangst mogen nemen. In de periode van 1 april tot en met 15 juli is het volgens de Visstandbeschermingswet verboden kwie-kwie soorten te vangen. Omdat deze periode binnenkort afloopt hebben wij een heerlijk recept voor u.

*Veel leesplezier
Patricia Gits
Redactie*

Agrobeurs 2019

Op het KKF-Jaarbeursterrein is op woensdag 01 mei de Made in Suriname Agrobeurs 2019 gehouden. Dit evenement duurde tot en met zaterdag 4 mei en ook dit jaar participeerden verschillende agrarische- en productiebedrijven van ons land.

Als co-partner was het ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij vertegenwoordigd door de onderdirectoraten Landbouw, Veeteelt, Visserij, Landbouwkundig Onderzoek, Afzet en Verwerking, en Planning en Ontwikkeling. Er is informatie verstrekt over onder andere de import en export van planten en plantdelen. Elke dag zijn er demonstraties gegeven over de verschillende plantvermeerderingstechnieken en is er plantmateriaal verkocht.

Enkele stakeholders waarmee het ministerie een samenwerkingsrelatie heeft, namen ook deel aan deze beurs. Het gaat in deze om Gopex International NV, Rogam Farm, NV Grassalco InVitroPlants, Melkcentrale NV, Farm World, Stichting Polytechnic College Suriname en Agro-coöperatie Kawna Opo. Door ondernemingen in de gelegenheid te stellen hun producten of diensten meer bekendheid te geven, is met deze beurs invulling gegeven aan de Public-Private-Partnership.

Wereld Bijendag 2019

Door de Verenigde Naties is 20 mei, uitgeroepen tot 'World Bee Day'. Met deze dag wil de VN de bewustwording vergroten van het belang van bijen, hun bijdrage aan duurzame ontwikkelingen en de bedreigingen waarmee zij geconfronteerd worden.

Door verschillende activiteiten van de mens worden bijen en andere bestuivers, zoals vlinders, vleermuizen en kolibries, steeds meer bedreigd.

Door middel van deze bestuivers kunnen planten, waaronder voedselgewassen, zich vermenigvuldigen. Hierdoor dragen zij ook bij aan voedselzekerheid. Bijen zijn ook de sleutel tot het behoud van de biodiversiteit en het ecosysteem. De invasie van insecten, pesticiden en veranderingen in landgebruik, kunnen de bijenkolonies bedreigen, waardoor de beschikbaarheid van voedingsstoffen vermindert.

Het ministerie van LVV werkt sinds 1983 aan een structurele aanpak voor de Surinaamse honingsector. Om dit te stimuleren werd in dat jaar de afdeling Bijenteelt, die onder het onderdirectoraat Landbouw valt, opgericht. Deze afdeling verzorgt geregeld trainingen. De cursisten leren hierbij hoe ze bijen zo veilig mogelijk kunnen houden, zodat die geen gevaar vormen voor mens en dier. In ons land zijn er 40 imkers actief.

Kwie kwie met manja en chinese tayer en oker

Benodigdheden:

- Een aantal Kwie kwie's
- Chinese tayer
- Okers
- 1 ui
- 3 teentjes knoflook
- 2 theelepels tomatenpuree
- 1 tomaat
- 1 maggi blokje
- 1 sukwa
- 1 manja
- masala

Bereiding:

Was de kwie kwie's goed en laat ze uit lekken in een vergiet. De Chinese tayer, sukwa en oker schillen en wassen.

Zet een pan met olie op vuur en als de olie heet genoeg is, bak je de kwie kwie's om en om. Leg ze hierna apart op keukenpapier of in een bak.

Doe hierna de gesnipperde ui en de geperste knoflook in de pan. Voeg dan de tomatenpuree, maggiblokje, masala en een beetje zout erbij en blijf goed roeren zodat het niet aan brandt.

Leg daarna de kwie kwie's in de pan en schep om en om. Doe een beetje gekookt water erbij en doe het deksel erop. Voeg na plusminus een kwartier de manja, sukwa, chinese tayer en oker in de pan en ietwat zout naar smaak. Laat het geheel op een zacht vuurtje pruttelen. Als de chinese tayer gaar is, kan je het vuur onder de pan uitdoen.

Als je het gerecht een beetje pittig wilt hebben kan je nog meer pepers erbij doen. Smakelijk eten!!!

Certificaatuitreiking Training Pluimveekeuring

Op maandag 6 mei 2019 heeft de wnd. directeur van LVV, mr. Deepak Jairam certificaten uitgereikt aan 15 deelnemers die het examen hebben gehaald van de training "Pluimveekeuring". Zeven van de deelnemers waren afkomstig van het bedrijfsleven en acht van het ministerie van LVV.

De wnd. directeur gaf aan dat gelet op de wetgeving, de deelnemers een verantwoordelijke taak op zich hebben en zullen zij hun werkzaamheden dus danig moeten uitvoeren dat elk stukje kip veilig genuttigd kan worden door de consument.

Gianna Karg DMVZ (Doctor of Veterinary medicine and Zootechnics) wnd. hoofd van de Veterinaire Dienst sprak de deelnemers ook toe. Zij gaf aan dat in het nieuw systeem dat binnenkort wordt opgezet en toegepast, de bijdrage van de deelnemers nodig is.

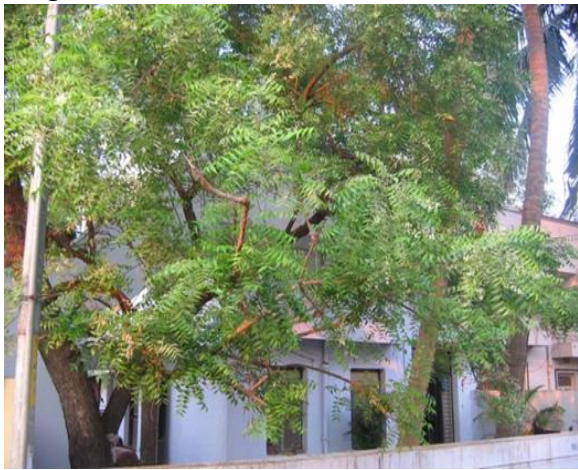
De training duurde 4 maanden en is verzorgd door Wim Bentvelsen van de Stichting B & R. De training had betrekking op de Wet Vlees en Overige Dierlijke producten, Dierenwelzijn en HACCP standaarden. Aan deze wet is pluimvee nu ook toegevoegd en ook al goedgekeurd.

Neem

De Nimba of Azadriachta Indica is beter bekend als Neem. De Neem plant of Neem boom is lid van de Mahoniefamilie en heeft zijn oorsprong in de warmere gebieden van India en Zuidoost-Azië. De boom kan rond de 200 jaar oud worden. Tegenwoordig groeit de boom in heel de wereld, op elk continent en wordt hij vooral gekweekt omdat het veelzijdig in gebruik is.

De Neem boom houdt niet van natte voeten en te veel regen. Hij kan wel goed tegen droogte en groeit snel. Dit is ook de reden dat de Neem boom wordt ingezet om woestijnen te beplanten.

In de ayurveda, de traditionele Indiase geneeskunde, wordt de Neem boom al 2000 jaar lang gebruikt om zijn bijzondere geneeskracht. Neem olie werd gebruikt voor de medicinale toepassingen bij bloedarmoede, hoge bloeddruk, hepatitis, zweren, melaatsheid, netelroos, schildklierziekten en spijsverteringsstoornissen. Daarnaast wordt het aangewend bij mond- en tandproblemen, hoofdluis, diabetes mellitus en kanker.

De vruchten van de Neem plant lijken een beetje op olijven. Naast de vruchten kun je ook de bladeren, zaden, zaadkernen, schors, stam, bloemen, gom en de Neem olie van de Neem plant gebruiken. Van oudsher wordt Neem veel toegepast als ontsmettingsmiddel in ayurvedische supplementen. Daarnaast wordt het ook gebruikt in diverse verzorgingsproducten, zoals shampoo, gezichtsmaskers en Neem olie. De olie staat onder andere bekend om zijn huid zuiverende effecten en kan gebruikt worden bij jeugdpuistjes. In combinatie met komkommer of yoghurt heeft het een positief effect bij jeugdpuistjes.

Het houdt de huid jong –regelmatig gebruik van Neem olie helpt rimpelvorming van de huid te vertragen en beschermt de huid tegen veroudering.

Bij mee-eters – een paar druppels olie inwerken op mee-eters. De gevoelige huid vaart er wel bij.

Neem kan ook bereid worden om planten mee te bespuiten. Een handvol bladeren is al voldoende om uw voorraad rijst, meel, pasta of andere levensmiddelen te beschermen tegen verschillende soorten voorraadinsecten.

Dierenweetjes:

- ❖ Wanneer een hond bijt, kan de hond hierop een kracht uitoefenen die gelijk is aan een gewicht tot 230 kg, afhankelijk van het hondenras.
- ❖ Kolibries genereren een hartslag tot 1260 slagen per minuut. Ze hebben ze een heel hoge ademhalingsfrequentie en kunnen hun vleugels tot wel 200 keer per seconde slaan.
- ❖ Het in en uit bewegen van de tong van slangen wordt 'tongelen' genoemd. Slangen maken deze beweging met hun gespleten tong omdat ze zo geurstoffen kunnen opvangen. Ze proeven de geuren en kunnen dus zo ook ruiken. Je zou dus kunnen zeggen dat slangen ruiken met hun tong.
- ❖ Er bestaan meer dan 40.000 spinnensoorten over de hele wereld.
- ❖ Katten hebben een zeer scherp gehoor. Het gehoor van een kat behoort tot één van de beste van alle diersoorten.

Lachen is gezond

Lando zit achter de computer op school. Dan komt zijn juffrouw langs en zegt: 'Waarom gebruik je de muis niet?' Antwoordt Lando: 'Dan moet ik er eerst nog één vangen!'

====

Rayen zit met Evert op een bankje en vraagt hem: 'Wat is jouw pincode?' Antwoordt Evert: '0000 maar ik zeg lekker niet in welke volgorde!'

====

De juf vraagt aan Rohan: Rohan kun je vanaf 0 tot 10 tellen, maar dan achteruit? Rohan zegt: 'Oké, 10 9 7 6 5 4 3 2 1 0. Dan zegt de juf: 'Rohan je bent de 8 vergeten.' 'Nee hoor juf, want u zei 8 eruit!'

Certificaatuitreiking aan landbouwvoorlichters

De "Training of Trainers" van landbouw voorlichters werkzaam op het ministerie van LVV, is na drie intensieve trainingsmaanden succesvol afgesloten. Op woensdag 23 mei 2019 mochten de twintig cursisten hun certificaat in ontvangst nemen. De "Training of Trainers/ Farmer Field School to improve Cassava Production and Productivity in Suriname" is gefinancierd door de Caribbean Development Bank (CDB) en geïmplementeerd door de Food and Agriculture Organization (FAO).

De voorlichters hebben een upgradering gehad in landbouwtechnieken en kennisoverdracht. Het aangeleerde moet vervolgens toegepast worden bij het trainen en begeleiden van mede-voorlichters en landbouwers. Dit concept wordt de Farmer Field School (FFS) genoemd. Er worden handvaten aangereikt om de boeren beter te begeleiden. Hierna gaan ze samen het veld in. Naderhand worden de resultaten bekeken vanuit het perspectief van de voorlichter.

Vervolgens vindt er een evaluatie plaats en wordt samen gekeken naar eventuele verbeteringen c.q. aanpassingen. De boeren worden ook gemotiveerd om ondersteunend naar elkaar toe te werken en elkaar minder te zien als concurrenten. De landbouw voorlichters zijn multi- inzetbaar omdat de vergaarde kennis behalve op cassave ook op andere gewassen toepasbaar is.

Kanalen Weg naar Zee opgehaald

Het ministerie verricht samen met het ministerie van Regionale Ontwikkeling en Openbare Werken werkzaamheden te Weg naar Zee. Diverse kanalen in dit landbouwgebied zijn de afgelopen dagen opgehaald. Een optimale waterafvoer vooral in de grote regentijd en een goede waterbeheersing zijn van enorm belang voor zowel de landbouw- en woongebieden.

Het Bloem Fontein- en de Sitalsingh kanaal zijn al door het ministerie van LVV opgehaald en op donderdag 23 mei heeft minister, Rabindre Parmessar, aan de gebieden rond deze kanalen een bezoek gebracht.

De minister heeft aangegeven, dat het ministerie de boeren zal blijven ondersteunen. Het is een uitdaging voor een ieder om te werken aan voedselzekerheid en –veiligheid. Ook aan een schoon milieu moet er gewerkt worden.

Aanpak project ‘Rehabilitatie Pompgemaal Wageningen’

Aanpak van het project ‘Rehabilitatie Pompgemaal Wageningen’ is één van de beleidsprioriteiten van minister Rabindre Parmessar. Op de eerste werkdag heeft de bewindsman zich zo omstandig mogelijk laten informeren over de stand van zaken met betrekking tot de rehabilitatiewerkzaamheden van het pompgemaal Wageningen.

Dit pompgemaal is verouderd en functioneert niet optimaal. Jaarlijks moet in twee seizoenen, irrigatiewater aan ongeveer 12.500 ha rijstareaal in Wageningen, de Middenstandspolder en de omliggende gebieden in het district Nickerie worden voorzien. Na de rehabilitatie van dit pompgemaal zal een groter gebied, ruim 17.000 ha rijstareaal, optimaal voorzien kunnen worden van irrigatiewater.

Aangenaam kennis te maken:

Pryatna Ganesh is als jurist verbonden aan het Onderdirectoraat Veeteelt. Zij is geboren op 14 november 1988 en woonachtig in Boxel/Wanica.

Behalve het Nederlands, Surinaams en Sarnami, probeert Prya ook het Spaans, Portugees en Engels beter te leren spreken. De Franse taal vindt ze mooi en hoopt dat binnenkort te kunnen volgen. Ze leest ook graag juridische artikelen/vraagstukken. Ze heeft ook een collectie Anthurium planten, twee honden en een papegaai die ouder is dan 36 jaar. Prya is sinds 01 november 2016 aangetrokken op het ministerie en werkt als jurist aan concept wetgevingen die betrekking hebben op veeteelt. Ze geeft juridische adviezen en screent verschillende overeenkomsten. Ze is erg trots op twee wetten waar ze aan heeft gewerkt en die ook al zijn aangenomen. Deze zijn de Wet Dierenwelzijn en de wet inspectie Vlees en overige dierlijke producten. Op die manier heeft ze haar bijdrage kunnen leveren aan het welzijn van de dieren en dat vlees op de juiste manier gekeurd wordt. Collega's die nog studeren en die een werkstuk moeten maken, helpt ze graag daarbij. Soms komen personeelsleden ook langs voor persoonlijke juridische adviezen. Prya vindt het prettig te werken bij Veeteelt. Zoals ze dat zelf zegt “je kunt je zelf zijn”. Collega's zijn vriendelijk en er is een prettige werksfeer. Af en toe gaan ze uit eten en doen andere leuke dingen met elkaar.

Wake-up call aan rijstboeren

Minister Parmessar pleit voor het introduceren van nieuwe technologieën en methoden in de rijstsector, zodat schaalvergroting kan worden bereikt en er beter kan worden meegedongen op de wereldmarkt.

De rijstsector heeft een wake-up call gekregen van minister Rabindre Parmessar. "Ik doe een wake-up call aan de sector om te gaan veranderen, want zo kunnen we niet door gaan", zei de minister op vrijdag 24 mei, in het Burger Informatie Centrum Nickerie.

De minister heeft de verschillende partijen in de rijstsector opgeroepen om beter met elkaar te communiceren over de toekomst van de sector. In een overlegorgaan kunnen alle problemen worden besproken. De minister staat open voor overleg met boeren en opkopers om te komen tot een aanvaardbare padieprijs. Voor zowel het ministerie, de boeren en verwerkers is er huiswerk om te komen met een model voor overleg tussen partijen.

Maatregelen tegen pluimveeziekte

In ons buurland Guyana is een tot nog toe onbekende pluimveeziekte uitgebroken. De ziekte heeft zich daar ook al landelijk verspreid. Door ons land zijn er maatregelen getroffen om deze buiten de deur te houden.

De invoer en doorvoer van pluimvee, andere vogelsoorten, pluimveevlees, eieren, mest en veren van deze dieren, pluimveevoer en -bestanddelen uit Guyana zijn ten strengste verboden. Binnen een korte periode zijn meer dan 45.000 kuikens, voornamelijk Muscovy (*Cairina moschata*) eendjes, van twee tot drie weken oud gestorven. In ons land kennen wij deze eend als de doksa/doksi. Ziekte en sterfte van andere pluimvee- en vogelsoorten zijn niet uitgesloten.

Het vermoeden bestaat dat de ziekteverwekker zich via de lucht verspreid. Er is door LVV afstemming gepleegd met de betrokken overheidsdiensten in het district Nickerie. De Multi-sectorale Port Health Commissie is op de hoogte gesteld van de situatie in ons buurland Guyana. Het ministerie doet een dringend beroep op fabrikanten en distributeurs van pluimveevoer om tijdens de productie, het transport en de verkoop van hun producten stringente veiligheidsmaatregelen te treffen.

Eventuele contaminatie van deze producten kan hierdoor voorkomen worden. Pluimveehouders, kwekers en exporteurs van vogels wordt dringend geadviseerd om de bio-veiligheidsmaatregelen in hun bedrijf aan te scherpen.

Meldt u alle verschijnselen van ziekte onder uw pluimvee

bij de Veterinaire Dienst op de verschillende ressortkantoren van LVV of via het telefoonnummer 479112 toestel 2101.

Als je niet het potlood
kunt zijn dat iemands
geluk schrijft,
probeer dan de gum
te zijn die
het verdriet uitwist.

Officiële opening InVitroPlants Grassalco

Op zaterdag 25 mei vond de officiële opening plaats van InVitroPlants Grassalco. Er is een grote vraag naar sierplanten in Nederland en eind dit jaar wil het bedrijf beginnen met de export hiervan. Er wordt op jaarbasis een aanmaak van 8 miljoen plantmateriaal verwacht. Sergio Akiemboto, minister van Natuurlijke Hulpbronnen en minister Rabin Parmessar, hebben met assistentie van de waarnemend directeur van NV Grassalco, Linus Diko de officiële opening verricht. De minister van LVV kijkt uit naar een samenwerking met

InVitroPlants. Door dit bedrijf wordt plantmateriaal aangemaakt via biotechnologie, waarbij weefselkweek productie van planten in het laboratorium wordt gedaan. Ook maakt InVitroPlants plantmateriaal van voedselgewassen, sierplanten en planten voor de rehabilitatie van uitgemijnde gebieden. Volgens minister Akiemboto is de mijnbouwsector, er een die gebruikt moet worden om ontwikkeling te brengen in andere duurzame sectoren. Landbouw is daarvan een goed voorbeeld.

Bezoek premier Antigua & Barbuda

De premier van Antigua & Barbuda, Gaston Browne, heeft van 28 t/m 29 mei een bezoek gebracht aan ons land.

Tijdens dit bezoek is afgesproken dat zij diverse landbouwproducten uit ons land zullen importeren.

Door The Caribbean Development Fund (CDF) zal US\$ 310.000 vrijgemaakt worden. Dit bedrag is bestemd voor technische bijstand bij het ontwikkelen en uitvoeren van een samenwerkingsplan van de landbouwproductie en -handel tussen Antigua & Barbuda en Suriname.

Agro Industriepark-project

Minister Parmessar, is in De Nationale Assemblée (DNA) op maandag 4 juni ingegaan op het Agro industriepark-project dat het ministerie aan het voorbereiden is. "LVV zal niet als concurrent optreden, maar wij zullen de lokale producenten in de ruimste zin van het woord stimuleren.

De minister heeft het belang voor het hebben van een goede voorbereiding benadrukt, want het ministerie streeft ernaar om dit jaar nog hiermee te starten. Er is enorm veel belangstelling voor het project. "Het is een sector die enorm veel potentie heeft. We moeten gaan naar de niet traditionele markten. Hij somde de vooruitzichten van het Agro Industriepark op; een pluimveebedrijf voor de productie van vlees en eieren, met een productie van 5 miljoen eieren per jaar en 2000 ton vlees per jaar; een melkveebedrijf, hier wordt gedacht aan melkkoeien met een productie van 4.2 miljoen liter melk per jaar; een groentebedrijf. "Voor alle duidelijkheid, er wordt gelet op de afzetmarkten en dat is niet alleen Suriname. We moeten de kant van Caricom opgaan" merkte de minister op.

=====

Informatieoverdracht projecten FAO en IDB aan minister Parmessar

Door vertegenwoordigers van de voedselorganisatie, FAO, en de Inter-Development Bank (IDB) hebben samen met de verschillende Focal Points van het ministerie van LVV informatie verschaft aan minister Rabin Parmessar. Behalve gesprekken tussen de partijen zijn er ook powerpoint presentaties gehouden over de verschillende projecten die het ministerie heeft met de bovengenoemde organisaties.

Een van de grootste projecten is het SAMAP (Suriname Agriculture Market Access Project) met als doel om de duurzame agrarische ontwikkeling in Suriname te versterken door middel van een meer concurrerende en veilige productie en betere toegang tot de exportmarkt. Hierbij wordt de nadruk gelegd op fruit en groente, niet-van-hout

bosproducten en de verwerking van wortelgewassen door gemeenschappen in het binnenland. Er zal gewerkt worden met minstens 1.000 kleinschalige landbouwers. Hiervan zijn tenminste 30% vrouwen. Eveneens zullen 100 landbouwers, landbouworganisaties en -bedrijven worden ondersteund bij het verbeteren van hun markttoegang door het realiseren van kwalitatieve productie, verwerking en een verbeterde concurrentiepositie. Minister Parmessar zal met zijn team, de FAO, de IDB en andere autoriteiten verder werken aan de realisatie van de projecten.

=====

De Veterinaire Inspectie

De Veterinaire Inspectie is een afdeling van het onderdirectoraat Veeteelt. Deze afdeling houdt zich o.a. bezig met de opsporing en bestrijding van verschillende dierziekten en is hierdoor medeverantwoordelijk voor de volksgezondheid. De afdeling is verantwoordelijk voor het keuren van alle importen en exporten van alle dierlijke producten en bijproducten, producten van dierlijke afkomst zoals melk, melkproducten, eieren, sperma en dierlijke embryo's voor de kunstmatige Inseminatie (KI).

Voor elke import van dieren of producten van dierlijke afkomst, moet er eerst een vergunning worden aangevraagd bij de afdeling. Er wordt een onderzoek ingesteld naar de herkomst, kwaliteit en veiligheid van het product. Pas als aan alle voorwaarden is voldaan, kan er een vergunning worden verstrekt. Importen vanuit verdachte landen of landen die niet vrij zijn van het Hoog Pathogene Aviary Influenza (HPAI) worden niet toegestaan. Als producten zijn afgekeurd, worden ze in beslag genomen en vernietigd.

De Veterinaire Inspectie werkt samen met de Douane, de dienst Invoer/Uitvoer en Deviezen Controle(IUD), Het Bureau Openbare Gezondheidszorg(BOG) en de Dienst Natuur Beheer.

Heeft u meer informatie nodig. De afdeling is bereikbaar via het onderdirectoraat Veeteelt aan de Letitia Vriesdelaan en u kunt bellen naar 479112 # 2110

=====